KURJER WARSZAWSKI

D. 10. Lipca. WTOREK. Rok 1832.

№ 183.

WSPOMNIENIA. Utarczka nad Bugiem 1794.

Na Nowem mieście w Kościele PANNY MARJI, odbyło się 40to godzinne Nabożeństwo wczoraj uroczyście zakończone, na którem ciągle mnóstwo pobożnego znajdowało się Ludu. — W sądzie policji popr: wydz: *Lubelskiego* wakuie urząd Sędziego prezyduiącego, z pensją zł. 4500. — W dniu onegdajszym zeszła z tego świata z najczulszym żalem familji, znaiomych i domowników, godna uwielbienia JW. *Helena z Suffczyńskich Chrapowicka, Kasztelanowa Mścisławska*, przeżywszy lat wieku 77. Pozostała familja zaprasza pobożną Publiczność na exportacją ciała, z iej mieszkania z domu pod Nr 1248, przy Nowym świecie, do Kościoła XX. Missjonarzy iutro o 6tej z wieczora, a nazaiutrz na godzi: 9tą, na Nabożeństwo żałobne, które się będzie odbywać w tymże Kościele. — Przysposobienia do puszczenia *Balonu* są w Saskim pałacu oglądane codziennie przez osoby wszelkiego stanu. Umieszczamy ieszcze kilka słów o tym przedmiocie. *Andrzej Jakób Garnerin* stryj Panny *Elizy*, pierwszym był człowiekiem którego ienjusz powziął pomysł utworzenia machiny (spadochronu) mogącej unieść osobę w górny przestwór powietrza i ztamtąd spuścić ią na ziemię. Nie zważaiąc na niebezpieczeństwa łączy odwagę i ufność aby wykonać probę tego śmiałego pomysłu i wykonał ią po pierwszy raz w Paryżu d. 22 Paźdz: 1797 w obec całej prawie ludności tej stolicy. Owczesne dzienniki donoszą: że lubo dzień ten był dniem roboczym, iednakże sklepy były pozamykane iak w dniu świątecznym, że miasto było bezludnem i że popełniono wiele kradzieży. Astronom *Laland* przedstawił raport Instytutowi który się zgromadził z przyczyny tego zajmuiącego doświadczenia, i wkrótce potem tenże sam sławny astronom maiąc lat 72 wzniósł się balonem ze swoim młodym i odważnym przyiacielem. Nazwisko *Aeroporystki* (które przybiera Panna Eliza *Garnerin* aby oznaczyć nowy rodzaj doświadczenia, opuszczania się spadochronem przez nią tylko wykonywanego) iest złożone z dwóch wyrazów Greckich *aero*, powietrze i *poruere*, *poruo* przeciska się, przez co daleko dobitniej tłómaczy aniżeli wyraz *Aeronautki* (żeglarki napowietrznej) rodzaj iej doświadczeń, w których czyli to wznosząc się czyli też opuszczaiąc przeciska się przez powietrze. — W Księgarni *Merzbacha* nabyć można dzieło nader ważne p. t. Traité théorique et pratique de l'art de batir, p. *Jean Kondelet*. Edycja 6ta, tomów 5, in 4to z wielu rycinami, zł. 250. Tamże sprzedaią się: *Lekcje Hygieny* przez Doktora *Kaczkowskiego*, 2 tomy zł. 10. — Wkrótce w Teatrze Narodowym dane będą na żądanie wznowiona Opera *Familja Szwajcarska* i *Czerwony Kapelusik*.

Z Petersburga. N. CESARZ mianował Komitet, który się ma zaiąć wspieraniem rodzin które najbardziej ucierpiały w czasie ostatniego pożaru w tej stolicy. N. PAN na początek do rozrządzenia temu Komitetowi przesłał 20,000 rubli, a N. PANI 10,000. Chociaż pożar był okropny i mimo najusilniejszego ratunku trwał tak długo, żaden człowiek przy

nim nieutracił życia. — Xże Adam *Wirtembérski* Dowódca 1szej Dywizji Ułanów, mianowany Kawalerem S. *Alexandra Newskiego*. — Xże *Szachowski* Dowódca Korpusu Grenadjerów, na własne żądanie uwolniony od dowodzenia tymże korpusem, a to miejsce otrzymał Jenerał Piecho: *Chrapowicki*. — Mianowani Członkami Rady Wojskowej zarządu lądowego, Jenerał Art: Xże *Jaszwil*, Jenerał Pie: *Sukin*, Jenerał Pie: *Bałaszew*, Jenerał piecho: Hra: *Kuruta*, Jenerał Arty: Baron *Lewensztern*, Senator Jenerał Poru: Hr: *Gurjew*, Jenerał Pie: Xże *Szczerbatow*, zaś Członkami Jeneralnego Auditorjatu, Jenerał Pie: *Basrucki*, Jenerał Por: *Krzyżanowski*, Jenerał Por: *Włodek*, Senator Jenerał Por: *Kniaźnin* i Jenerał Por: *Skobielew*. — Ukaz Cesarski d. 1 b. m. „Przekonawszy się z doniesień miejscowej władzy o dogodności wprowadzania ięzyka Rossyjskiego do sądowego przewodu w Guberniach *Podolskiej* i *Wołyńskiej*, rozkazuiemy: 1) Wprowadzić ięzyk Rossyjski we wspomnionych Guberniach i do cywilnego sądowego przewodu; a z tąd 2) zaczynaiąc od 1 Stycznia 1833 r. wszelkie sprawy w sądownictwach cywilnych tych Guberni odbywać w Rossyjskim ięzyku." — Do *Petersburga* przybył Dowódca 6tej Bryga: Gwardji pieszej Jenerał-Maior *Isakow*.

P. Wice-kanclerz oznajmił P. Ministrowi Skarbu, dla obwieszczenia osobom prowadzącym handel z *Egiptem*, że CESARZ Jmć z powodu powstania tamecznego Baszy, rozkazał odwołać pełniącego obowiązki Rossyjskiego ieneralnego konsula w *Egipcie* do czasu ukończenia zamieszań w tym kraiu; tudzież że wolą iest J. C. MOŚCI, iżby *Rossjanie* niedawali żadnej pomocy zbuntowanemu Baszy, ani przez podwóz żywności i broni, ani w żadnym innym sposobie.

Sułtan będąc ciągle troskliwy o swoie woisko, wydał następuiący własnoręczny rozkaz: »Gdy pomnożenie wojska regularnego iest najżywszym przedmiotem mego starania i każdy z moich żołnierzy tak iak własne dziecko iest uważany, przeto żądam koniecznie aby zwierzchnicy zwrócili największą uwagę, na należyte żywienie i ubranie tegoż wojska, co mu ma być dostarczonem z największą regularnością i w najlepszym stanie. Niechaj każdego ożywia ta moia wyraźna wola.» Pułk 3 iazdy Tureckiej udał się niedawno do *Anatolji* dokąd wkrótce wyruszą inne pułki piechoty i iazdy. — Donoszą z *Madrytu*, że tameczny Poseł Angielski, posłał iednego z swoich Sekretarzy do *Lisbony*, aby tameczne działania rządu ściśle uważał, z podobnemi zleceniami miało się udać kilku Oficerów Angielskich do *Elwas* i innych miast Portugalskich nad granicą Hiszpańską leżących. — Zapewniaią że wylądowanie Cesarza *Don Pedra* na brzegi Portugalji uskuteczni się w miesiącu bieżącym. — Banda Rabusiów w *Andaluzji* (w Hiszpanji) na której czele znajduie się znany herszt *Józef Marja*, staie się postrachem całej prowincji, gdyż ci rabusie obsadzili swemi strażami główne trakty, napadaią na podróżnych, którym odbieraią pieniądze, ale grzecznie. Gdy niedawno ta banda napadła na dyliżans, w którym 2 piękne Panienki znajdowały się, rabusie rewiduiąc ten powóz obchodzili się najgrzeczniej z temi Panienkami, zostawiwszy im tyle pieniędzy ile potrzebowały na dokończenie swoiej podróży. Jenerał *Kwesada* Kapitan ieneralny *Andaluzji* dowiedziawszy się, że Herszt rabusiów chcąc się wzmocnić nakłaniał wieśniaków tamecznych, aby z nim działali pod rozmaitemi pozorami niby dla ich dobra, rozkazał go ścigać, na co przeznaczył znaczne oddziały wojska, i zapewne wkrót-

ce ta banda zostanie pokonaną. — Hiszpański Poseł w *Paryżu* z polecenia rządu swego przedstawił Ministerjum Francuz: że Król Hiszpański wstawia się za Xiężną *Berry*, aby ieżli zostanie przytrzymaną we Francji, natychmiast ią wywieziono za granicę i nie wystawiano na surowość prawa; a za to rząd Hiszpański przyrzeka niemieszać się do niczego coby niespokojność we Francji pomnażać mogło. — Spodziewaią się we Francji, że w dniu zaślubin Króla Belgickiego z Królewną Francuzką, Król iej Ojciec ogłosi powszechną amnestją dla osób należących do ostatnich zaburzeń. — W okręcie w którym Xiężna *Berry* przypłynęła teraz do Francji, znaleziono iej testament. — W Parlamencie Angielskim trwaią narady nad proiektem reformy w *Irlandji* i *Szkocji*. — We Francji władze w miasteczkach i wsiach ciągle rozbraiaią mieszkańców, co się odbywa bez oporu. Po *Szuanach* kilka tysięcy broni zabrano i odesłano do zbroiowni. — Na rewji pod *Magdeburgiem* odbytej w obec Króla *Pruskiego* znajdowało się wiele znakomitych osób, a szczególniej brat Króla Angielskiego Xżę *Kembrycz*, tudzież Xżę *Brunświcki*, Xżna *Dessau* i t. p. Lud we wsiach witał Króla *Pruskiego* z nadzwyczajnym zapałem. Miasto *Magdeburg* dało tańcuiące śniadanie.

Jeden z dzienników *Paryzkich* donosi, że *Włoszka* w tedy dopiero wierzy iż prawdziwie kochana, ieżeli amant zbrodnię popełni dla iej miłości, *Angielka* dziwactwo, a *Francuzka* głupstwo, ciekawi iesteśmy czy też autor tego pisma zniewolił serce której z tych Dam? — Poiedynek odbył się niedawno w *Anvers* bardzo dziwnym sposobem, poiedynkuiący się wybrali za broń pistolety, gdy iuż przyśli na miejsce umówione ieden z nich rzekł, a więc strzelajmy się, trzeba tylko odmierzyć odległość; dobrze odpowiedział drugi, będę się strzelał w iakiej chcesz odległości, ale gdy ieden drugiego rani, poprzestaniem na tem. Nic z tego zawołał pierwszy, ieden z nas musi zostać na miejscu; a więc dobrze odpowiedział drugi, zostań że sobie a mnie zaś interesa wzywaią, muszę odejść. Wymówiwszy te słowa wsiadł do poiazdu i odjechał. — W dzienniku *Loaretu* było obwieszczenie iż „potrzebna iest haftarka któraby umiała haftować lub nie“ zdaie się iż bardzo łatwo znajdzie czego szuka, nawet udaiąc się do swej kucharki. — Ostatnie zaburzenia w *Paryżu* przeszkodziły Teatrom, tak że znowu są puste, lecz czynią rozmaite przyporządzenia aby iak dawniej sprowadzały widzów. Na Operze będzie wkrótce widowisko o którem cuda rozpowiadaią. *Wodewille* znowu przedstawia poiedynek, w którym Pani *Albert* rozwiia wielki talent. W *Pale roial* co tydzień nowa sztuka. Jeden Teatr który teraz wiele sprowadza, iest przy bramie Sgo *Marcina*. Drama *Wieża Pestu* robi ogromne pieniądze, wszystkie dzieła Alexandra *Dumas* wieńczy ten skutek. W pośród tej wzorowej czynności która ożywia autorów, dyrektorów i artystów, Komedja francuzka teatr wyborowy, któremu rząd przeznaczył 200,000 fr: na rok dla tego tylko aby zachęcał literaturę, upada, gdyż nikt prawie do niego nieuczęszcza. Panowie artyści graią w pustej sali a dochód dzienny niewynosi więcej nad 100 fr:, co iedynie na światło wystarcza, wyiąwszy gdy Panna *Mars* występuie, w tenczas to kassa iest pełniejsza, lecz i to niedługo trwać będzie, gdyż Panna *Mars* iedyna tej sceny podpora wyieżdża do *Londyna*, z tąd pochodzi że autorowie niechcą iuż pracować dla Komedji francuzkiej. Summa ta więc, która daremnie się traci, zabezpieczyłaby byt innych Teatrów, które pracuią z taką usilnością i które zasługuią więcej iak Ko-

medja francuzka, na wspieranie autorów i życzliwość Publiczności.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Fenez Jenerał z Petersburga, Rudnicki Eust: Ob: z Biłic, Jezierski Fran: Ob: z Lubotynia, Skarzyński Fel: Ob: z Żabikowa, Dulewski Juspektor Dyr: Stad z Janowa, Węgliński Sewe: Ob: z Paszczej Woli, Olszewski Sędzia Poko: z Oziemkowki, Tarnowski Wład: Hra: z Markuszewa, Tymoska Kune: Kasztelanowa z Postękalic, Wiktor Ant: Ob: z Łukowa, Stumerowa Żona N. Lekarza z Krakowa, Dębski Ema: Ob: z Potrawa, Ciechomski Józ: Ob: z Brzozowa, Klukowski Ign: Kupiec z Poznania, Osiński Jan Ob: z Kwiatkowa.

DONIESIENIA.

Doniesienie Loteryjne z Kantoru J. Wiemanna. — Wygrano w moim Kantorze w 39 Loterji Klassycznej prócz pomnieyszych wygranych: na Nr 699 złp: 200,000, na Nr 2643 złp: 9000, na Nr 2612 i Nr 7893 po złp: 2500, na Nr 5858 złp: 2000, na Nra 394, 1674, 1686, 1861, 11,357, 17,841 i 21,669 po złp: 1000 i t. d. LOSÓW do 1 Klassy 40 Loterji (całkowitych po złp: 16 gr: 15, ćwierciowych po złp: 4 gr: 4,) każdego czasu w Kantorze moim dostać można przy ulicy Długiej w domu Tyzlera pod Nr 590 obok Kościoła XX. Piiarów. Osoby na Prowincji zamieszkałe raczą zlecenia swe *franko* nadesłać, którym najakuratnieyszą korrespondencją zapewniam. — *J. Wiemann.*

Ostrzegam osoby interessowane, a mianowicie moich debitorów, aby z przypadaiącej dla mnie należytości od nich, na moie ręce uiszczali się, nie zaś żony moiej Franciszki Liberkowskiej w trakcie rozwodu zemną będącej, tudzież nieczynili dla niej na moie imię kredytów, w przeciwnym bowiem razie z nielegalnej wypłaty lub pożyczki sami sobie winę przypisać będą obowiązani, a ia moich należności drogą prawa dochodzić nieomieszkam. — Warszawa d: 8 Lipca 1832 r. — *Andrzej Liberkowski.*

Przy ulicy Podwale pod Nr 519 u Fabrykanta Instrumentów Chirurgicznych Gustawa Mann znajduie się do sprzedania APTECZKA PODRÓŻNA napełnione lekarstwami, mogąca służyć szczególniej dla Lekarza mieszkaiącego na Prowincji lub też w domu na Wsi gdzie Lekarze i Apteki są oddalone.

Potrzebny iest na Prowincją NAUCZYCIEL w wieku średnim do 10letniego chłopczyka, posiadaiący iezyk francuzki i inne nauki iakie w Klassach udzielaią. Życzący sobie przyiąć takowy obowiązek, raczy się zgłosić pod Nr 1776 w domu Pana Menzla przy ulicy Sto Jerskiej.

Kto znalazł PASZPORT Staro: Hirca Horowicza z Guber: Mohilewskiej, niech raczy oddać do Urzędu Municypalnego, gdzie się wydaią Paszporta, za nagrodą.

MEBLE mahoniowe są do sprzedania z wolnej ręki, można nabyć takowe częściowo lub razem za pomierną cenę pod Nr 578 ulica Długa.

Ktoby znalazł ĆWIERĆ LOSU Nr 11,520 z 39 Loterji Klas: niech raczy oddać do Kantoru W. Kohna przy ulicy Miodowej; prawy tylko posiadacz tegoż numeru, odebrać może wygraną przypadaiącą na tenże numer.

Dnia 12 Lipca 1832 r. o godzinie 3 z południa w domu pod Nr 324 przy ulicy Rynek Nowego Miasta w Warszawie stoiącym, ruchomości po niegdy Annie z Grossów Kryńskiej Wdowie pozostałe iako to: Meble, Garderoba, Bielizna, Pościel, i tym podobne przedmioty, niezawodnie przez publiczną Licytacją więcej daiącemu sprzedane będą. — *Wincenty Temporowski* Komornik.

Dnia 11 Lipca r. b. w Pałacu Kommissji Rządowej P. i Skarbu przed Dyrektorem Kancellarji Łapińskim, odbyć się ma Licytacja in plus na niektóre Precjoza, iako to: Zegarki, Kolczyki, Kolje, Tabakierkę, i t. p. a to o godzinie 3 z południa. Chcący nabyć, raczą się punkt na wyznaczoną godzinę zgłosić. — *Łapiński.*

W Głuchowie pod Grójcem iest do zbycia *Zupełny Apparat Pistorjusza z Kotłami Korcowemi*, za cenę bardzo umiarkowaną, może być odebranym przed końcem Lipca. Tamże iest *Dachówka* nowa i stara do sprzedania.

Dnia 7 Lipca Klacz gniada lat maiąca 4, z ogonem, zbiegła z pola ze Wsi Duchnicz, pędzono za nią do Rogatek Wolskich, a gdy Szlaban zamknięto przed nią, wróciła się na drogę Jerozolimską; gdyby takową Klacz kto przytrzymał, proszony iest o uwiadomienia na Miodową ulicę pod filary do handlu G: Józefowicza, za co odbierze przyzwoitą nagrodę.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoray w południe 18.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Podróż na Wesele, Słomiany Człowiek.*